

Kitaaba Daani'el — Lakkoofsa Saddeettamii-Saddeet

*Rooba Sobaa Dhugaa Hin Taane Saaxiluu: Imala Raajii Fulbaana 11, 2001
irraa jalqabee*

Jeff Pippenger
2024-02-21

Yeroo ergamaan sun gad bu'utti adeemsi qormaataa jalqabu, qormaata kitaaba sana harka ergamichaa keessaa fuudhanii nyaachuu yookaan dhiisuu jedhuun bakka bu'a. Warri ergaa sana nyaachuu filatan immoo booddee gara abdiin kutannaa tokkootti murtaa'an; achitti gareen nyaachuu didan duubatti hafan. Kitaabni xinnoon nyaatamuuf ture sun ergaa jalqaba irratti “bara dhumaatti” jechuun 1798 yookaan 1989 irratti hiikamee ture keessaa “beekumsa dabalataa” argamuu isaa bakka bu'a; ergasii immoo boodarra gara ergaa dhaloota yeroo sana jiraate ifa beekumsa dabalataa sanaaf itti gaafatamaa godhuutti sirnaan bocame. Seenaa lamaan keessaa isa kamiyyuu keessatti, erga raajii Islaamaa raawwatamee booddee, ergaan kitaabni harka ergamichaa keessatti bakka bu'u sun yookaan fudhatame yookaan didame. Yoo ergaan kitaabichaan bakka buufamu sun didame, warri akkas godhan, ammas of keessaa filatamoota Waaqayyoo ta'uu isaanii cimsanii dhaabbachuuf yoo yaalan, ergaa rooba boodaa sobaa tokko uumuuf dirqamu.

Fulbaana 11, 2001 irratti, fincilaalee darban kan dhalootaalee Adventizimii irra turan ammas dhimmoota qormaataa ta'anii dhiyaatan. Boqonnaan lammaffaa Habaaquuq falmii tokko kan seenaa raajii ach keessatti bakka bu'ame keessatti uumamu adda baasa; innis sarara raajii fakkeenya dubartoota kudhanii wajjin wal-cinaa deemu dha. Yommuu eegduun seenaa fakkeenya dubartoota kudhanii keessatti maal deebisu akka qabu gaafate, “mul'ata sana barreessi, gabatee irratti ifa godhi” jedhee ajajame. Eegdota seenaa Millerite bara 1842 keessatti kaartaa 1843 qopheessan; qopheessuun isaas mallattoo karaa tokko ta'e. “Mul'ata” Habaaquuq lammaffaa, isa gabateewwan irratti ifatti godhame, isa dhuma irratti dubbatu ta'uuf ture.

Waxabajjii Fulbaana 11, 2001 irraa yeroo gabaabaa keessatti, warri hojii Islaamummaa kan iyyuu sadaffaa ta'e hubatan, gara “karaawwan durii” Ermiyaasitti deebi'anii keessatti akka deddeebi'an geggeeffaman. “Karaawwan durii” sun iyyuwwan sadan Mul'ata boqonnaa saddeet, lakkoofsa kudha sadii keessatti ibsaman gahee raajii Islaamummaa akka bakka bu'an adda baasan. Sana booddee battalumatti, Future for America seenaa wal fakkaataa Milleroota keessatti iddoo sirrii isa tokkotti, chaartiiwwan lama kan Habaaquuq boqonnaa lama irra jiran irra deebiin oomishuu jalqabe; achitti chaartiiwwan lamaan akka mallattoo karaa tokkootti dhihaatan; kunis bara 1842 keessatti oomisha chaartii 1843tiin bakka buufamee ture.

“Bara Caamsaa keessa, bara 1842, walga'iin waliigalaa tokko Boston, [Massachusetts] keessatti geggeeffame. Jalqaba walga'ii kana irratti, obbolloonni Charles Fitch fi Apollos Hale, kan Haverhill keessaa ta'an, raajiiwwan fakkii qabu kan Daani'elii fi Yohannis, warra isaan lakkoofsota raajiiitiin guutamuu isaanii agarsiisanii irratti dibanii qopheessan, dhiheessan.

“dubartoonni Taammuziif boo’an” jedhamee fakkeeffame keessatti argama; kanaafuu ergaa rooba boodaa sobaa wajjin walqabata.

Bal’inni “sobni” akkamitti tamsaasan hubachuun barbaachisaa dha; akkuma kanaan, raawwii raajii yeroo dhuma keessatti gaheen raajii “sobni” qabuus hubatamuu qaba. Namoonni tuffatamoon yeroo roobaa boodaa keessa Yerusaalem bulchan—yeroo kunis yeroo chaappaa namoota kuma dhibba tokkoo fi afurtamii afur kaa’amuu dha—akka Ezekiel boqonnaa saddeet keessatti “dubartoota Taammuuzif boo’an” jedhamanii bakka bu’etti, dhaloota sadaffaa keessatti Adventizimii keessatti ergaa roobaa boodaa sobaa uuman. Ergaan isaanii kunis, akka Ezekieliin ibsameetti, hundee sobaa, dallaa eegumsaa sobaa, fi ergaa nagaa fi nageenya sobaa ta’ee bakka bu’a.

“Sila mul’ata hin argitanii? Sila sobaan sobaa dubbattanii? Isin, ‘Waaqayyo akkana jedha’ jettu; ani garuu hin dubbanne. Kanaaf Waaqayyo Gooftaan akkana jedha: Isin waan duwwaa dubbattanii, sobas argitaniif, kunoo, ani isinitti ka’eera, jechuun Waaqayyo Gooftaa. Harki koos raajota waan duwwaa arganii fi sobaan waa himan irratti ni ta’a; isaan gumii saba koo keessa hin jiraatan, galmee mana Israa’el keessattis hin barreeffaman, biyya Israa’el keessas hin seenan; isin immoo akka ani Waaqayyo Gooftaa ta’e ni beektu. Sababiin isaas, eeyyee, sababiin isaas, isaan saba koo gowwoomsanii, ‘Nagaa’ jedhan; nagaan garuu hin turre; namni tokko dallaa ijaare, kunoo, warri kaan immoo dhoqqee hin jabaatin itti diban. Warra dhoqqee hin jabaatin itti dibanitti akkana jedhi: Inni ni jigsa; roobni guddaan ni dhufa; isinis, jechuun isaanii dhagaa cabbii gurguddaa taatanii, ni buutu; bubbleen cimaanis isa ni diiga. Kunoo, yeroo dallaan sun jige, ‘Dibanni isin itti dibdan eessa jira?’ jedhamee isinitti hin dubbatamnee? Kanaaf Waaqayyo Gooftaan akkana jedha: Ani dheekkamsa koo keessatti bubblee cimaan isa ni diiga; aariin koo keessattis roobni guddaan ni ta’a; dheekkamsa koo keessattis dhagaan cabbii gurguddaan isa fixuuf ni bu’a. Akkasitti dallaawwan isin dhoqqee hin jabaatin itti dibdan nan diiga, lafa irrattis nan kuffisa; hundeen isaa ni mul’ata; inni ni jigsa; isinis gidduu isaa keessatti ni baddu; anis akka ani Waaqayyo ta’e ni beektu. Akkasitti dallaa sana irrattis, warra dhoqqee hin jabaatin itti diban irrattis dheekkamsa koo nan raawwadha; isinittis, ‘Dallaan sun si’achi hin jiru; warri isa dibanis hin jiran’ nan jedhu; jechuunis, raajota Israa’el warra Yerusaalem irratti raajii dubbatan, warra isheedhaaf mul’ata nagaa argan, nagaan garuu hin jirre, jechuun Waaqayyo Gooftaa. Hisqi’eel 13:7–16.”

Sobnii fi soba sobdoota namoonni qoosaan guutaman Yerusaalem keessa jiran Isaayaas boqonnaa digdamii saddeet fi digdamii sagal keessatti jala dhokatan, dhuma irratti “adabbii lolaa guuteen” murteeffamanii badu.

Aniis murtii anis safaraa irra nan kaa’a, qajeelinas ulfinaa madaalii irratti; cabbiiinis iddoo sobaan itti koolfattan irraa ni harcaasa, bishaanonnis iddoo itti dhokattan ni guutu. Kakuun keessan du’aa wajjinis ni diigama, waliigalteen keessan Si’ool wajjinis ni dhaabbatu; yeroo balaan lolaa fakkaatu sun darbu, isinis isheetiin ni miidhamtu. Isaayaas 28:17, 18.

“Bala guute” Isaayaas inni dubbatame, “rooba guutuu” Hisqi’eel isa jedhu dha; inni warra “soba raagan” irratti ni dhufa, warri sun “mul’ata duwwaa” dhi’eessuudhaan, akkasumas “Gooftaan akkana jedha” jechuun, “ta’us” Gooftaan “hin dubbanne” utuu jiruu. “Sobni” namoonni durii itti of

dhokfatan, akka waan Gooftaan dubbateetti isaan himatanitti bakka bu'ee mul'ata; kanaafuu inni dubbii Waaqaatiin wal qabatee “soba” dha. Yookaan isaan barumsa tokko Dubbii Waaqaa keessaa dogoggora ta'ee adda baasaniiru, yookaan immoo waa'ee barumsa tokkoo Macaafa Qulqulluu keessaa hubannoo isaanii irratti Waaqayyo akka isaan qajeelche (Waaqayyo akka dubbate) dogoggoraan dubbatan.

“sobi” bara 1931 keessa dhufe sun, kitaaba Daani'el keessatti ilaalcha sobaa “the daily” jedhu deeggarsite jechuun obboleettii White irratti dhihaate ture. Ilaalchi sobaan “the daily” tajaajila iddoo qulqulluu Kiristoos bakka bu'a jedhu, “sobi” tokko irratti hundaa'ee ture; sobi sunis bara 1910 keessa Ellen White A. G. Daniells beeksiftee akka innii fi ilaalchi Prescott waa'ee “the daily” tajaajila iddoo qulqulluu Kiristoos bakka bu'u jedhu dhuguma sirrii ta'e hima; kunis, jechoota isheen kallattiidhaan barreessite kan faallaa kanaa ta'an utuu jiran iyyuu.

Ilaalchi sobaa “kan guyyaa hundumaa” jedhu, yeroo sana (1931) keessatti Adventizimii Laa'odiiqeyaa keessatti hundeeffame, bu'uura ti'ooloojii ta'ee ergaa Hisqi'eel inni “nagaa fi nageenya” jedhee ibsu ijaaruuf itti fayyadame ta'e. Mormiiwwan adda addaa bu'uura sobaa sana jabeessuuf itti fayyadamanis saantima sobaa fi faayaawwan sobaa adda addaa Miiler abjuu isaa keessatti arge dha. Dhuma abjuu isaa irratti faayaawwan inni jalqaba irraa qabu guutummaatti wantoota sobaanii fi xuriiwwaniin haguugamu; xuriin sunii fi faayaawwanii fi saantimawwan sobaa sunis ergaa dogoggora bu'uura isaanii irratti hundaa'e kan “kan guyyaa hundumaa” tajaajila mana qulqullummaa Kiristoos agarsiisa jedhu bakka bu'u.

Keessa Hisqi'eel keessatti, wantoonni faayidaa hin qabnee fi faaya sobaa akka “gibira” sibiila qabuu ijaarametti bakka bu'aniiru; gibirri sunis lafa keessaa dhoqqee dadhabaa ta'een walitti qabamee waan ta'eef, dhiibbaa “bubbee cimaa” yookaan “rooba guutuu” jala dhaabachuu hin danda'u.

Raajii Yihudaa keessaa ajaja diduun Yerobi'aam ifate sun, dhuma irratti “harree” fi “leenca” gidduutti du'e. Leenci mootummaa Baabilonii bakka bu'a; harreen immoo Islaamummaa bakka bu'a. Barsiisotni lamaan Adventizimii Laa'odiiqeyaa arguu hin dandeenye, kanneen du'a raajicha ajaja didde sanaan bakka bu'an, ergaa paaphaasummaa (leenca), fi ergaa Islaamaa eegee sadaffaa keessaa (harree) ti.

“Bubbee qilleensaa” Hisqi'el, mallattoo “bubbee jabaataa dhaabame” Isaayyaas isa boqonnaa digdamaafi torba keessatti “guyyaa bubbee bahaa” jedhu keessatti ibsameeti. “Bubbeen qilleensaa” Hisqi'el akkasumas “qilleensota afur” Mul'ata boqonnaa torbaa keessaa, warri hamma tajaajiltoonni Waaqayyoo chaappaa argatanitti qabamanii turaniidha. “Bubbeen qilleensaa” Hisqi'el akkasumas ergaa isaa “qilleensota afur” irraa boqonnaa soddonii torba keessaa, isa lafeewwan gogaa du'an loltoota humna guddaa ta'anii gara jireenyaatti fiduudha. “Bubbeen qilleensaa” Hisqi'el inni “dallaa dhoqqee hin bilchaanneen ijaarame” gad buusu, ergaa rooba boodaa eegee sadaffaati.

“Roobni lolaan Hisqi'eel” mallattoo paaphaasummaa ti; akkasumas caalaatti, innis mallattoo yeroo balaa seera Dilbataa isa seera Dilbataa yeroo dhihootti Ameerikaa keessatti jalqabu irraa eegaluu. Raajiin mootummaa Yihudaa keessaa ajajamuu didde, kan harree fi leenca gidduutti du'e, du'a

Adventizimii Laa'odiiqeyaa kan Fulbaana 11, 2001, yeroo harreen dhufeetti (wayyoo sadaffaa), fi seera Dilbataa yeroo dhihootti dhufu (leenca) gidduutti raawwatamu bakka bu'a. Duuti Adventizimii Laa'odiiqeyaa yeroo chaappaan kummi dhibba afurtamii afur guutamu, kan yeroo saboonni aaranitti jalqabee garuu Fulbaana 11, 2001 irratti to'atamee qabame, fi yeroo seera Dilbataa yeroo dhihootti xumuramu keessatti ni ta'a. Duuti isaanii, akkuma raajicha ajajamuu didde sanaan agarsiifame, sababii isaaniif mala hojii Pirootestaantizimii gantummaa qabuutti deebi'aniif dhufa; kunis utuu isaan kallattiidhaan gonkumaa gara "walga'ii qoostotaa"tti hin deebi'inaa jedhamee itti himamee jiranii ti.

Duuti isaanii seenaa chaappaan kuma dhibba afurtamii afur kaa' amuu keessatti raawwatama. Akkuma saba Waaqayyoo chaappaan irratti kaa'ameen, ergamoonni badiisaa hojii isaanii jalqabu. Fulbaana 11, 2001 irraa jalqabee hanga seerri Dilbataa yeroo dhihoo keessatti dhufu sanatti, murtiin warra jiraatanii waldaa Waaqayyoo keessatti raawwatama; murtiin Yerusaaalem keessatti jalqabaatii, jaarsolii durii warra eegdotta saba sanaa ta'uu qabaniin turan garuu dhaloota afur keessatti itti gaafatamummaa isaanii dhiisanii turan irratti jalqaba. Warri yeroo sana keessatti chaappaa fudhatan mallattoo sabootaaf ol kaafamu dha. Isaan seerri Dilbataa yeroo dhihoo keessatti dhufu sanaan dura chaappaa argatu; sababiin isaas, karoorri itti hoolonni Waaqayyoo kan biraa akeekkachiifaman tokkichi dhiiraa fi dubartoota yeroo rakkoo seera Dilbataa keessatti chaappaa Waaqayyoo qaban arguu qofaadha.

“Hojiin qulqullu hojii isaa cubbuu, qajeelummaa fi firdii ilaalchisee addunyaa amansiisuu dha. Addunyaan akeekkachiifamuu kan danda'u warri dhugaa amanan dhugaadhaan qulqulleeffamanii, qajeelfama ol'aanaa fi qulqulluu irratti hojjechaa, karaa ol'aanaa fi kabajamaa ta'een sarara adda baafannaa isaanii warra abboommii Waaqayyoo eegan fi warra isaan miilla isaanii jalatti dhiidhiitan gidduu jiru agarsiisaniin qofa. Qulqulleeffamni Hafuura garaagarummaa warra chaappaa Waaqayyoo qaban fi warra guyyaa boqonnaa sobaa eegan gidduu jiru ifatti mul'isa. Yommuu qormaanni dhufu, mallattoon bineensaa maal akka ta'e ifatti ni mul'ata. Inniis Dilbata eeguu dha. Warri erga dhugaa dhaga'anii booddee illee guyyaa kana akka qulqulluutti ilaaluutti itti fufan, mallattoo nama cubbuu, isa yeroo fi seera jijjiiruuf yaadee ture sanaa ni baatu.” Bible Training School, December 1, 1903.

Duutiin Adventizimii Laa'odiiqee seenaa bokkaa boodaa keessatti raawwatameera; bokkaan sun Fulbaana 11, 2001 irratti facaasuu jalqabe, yeroo seerri Dilbataa dhihoo dhufu sanatti immoo safara malee dhangalaafama; yeroo sanattis Waaqayyoo saba bara baraa mallatteeffaman hundeessee, ergasii akka mallattoo ol kaaseera.

Yeroo sana keessa, warri Adventizimii Laa'odiiqeyaa keessaa mallattoo bineensichaa argachuuf qophaa'an, akkasumas kan mallattoo sana fudhatan, Hisqi'el boqonnaa saddeet keessatti dhiironni digdamii shan aduutti sagadanidhaan bakka bu'aniiru. Isaan warra ergaa sobaa Hisqi'elii kan "nagaa fi nageenya" jedhamu fudhataniidha; ergaan sunis ergaa roobaa boodaa isa dhugaa fakkeessu sobaa ta'ee, seenaa sana keessatti eegdonni dhugaan lallaban sana bakka bu'a. Bu'uuri ergaa sobaa roobaa boodaa sana, kitaaba Daani'el keessatti "kan guyyoota hundumaa" jedhu mallattoo Kiristoos ta'uu isaa jechuun adda baasuudha; yeroo dhugaan isaa garuu mallattoo Seexanaa dha. Amantiin bu'uura sobaa sun barsiisa "namoota qoosaa warra saba Yerusaaalem

Bara 1957tti, kitaabni *Questions on Doctrine* jedhamu, dhugaa wangeelaa isa guddaa irratti harka kennuu agarsiise. Dhugaan sunis Yesuus cubbuu “irraa” nu oolchuuf du’e malee, cubbuu “keessatti” nu oolchuuf hin duune jedhuudha. Barsiisni Kaatolikii fi Pirootestaantii gantummaa kan nama tokko Dubbii Waaqayyooaf ajajamaa ta’uu hin dandeenyu jedhu, falmii Seexanaa isa bara baraati. Namni Dubbii Waaqayyooof ajajamaa ta’uu danda’a; akkasumas ta’uu qaba, yoo Seexanni “ati dhugumatti hin duutu” jedhee himus iyyuu. Ilaalchi Pirootestaantii kufee gantummaa inni namoonni cubbuu mo’uu hin dandeenye, kanaafis hamma Yesuus yeroo dhufaatii isaa lammaffaatti karaa dinqisiisaatiin gara rooboota ajajamoo ta’anitti isaan jijjiirutti namoonni seera Waaqayyooof ajajamoo ta’uu hin dandeenye jedhu, barsiisa kitaaba *Questions on Doctrine* keessatti hammatameera.

Bara 1957tti, dhaloonni afraffaa Adventizimii Laa’odiqeyaa jalqaban; dallaan isaanii dhoqqee hin makamin ijaarameera ture; kanaanis loogikiin namoonni jaarsolii durii digdamii shanan xumura yeroo chaappaan namoota dhibba afurtamii afur kuma irratti kaa’amutti aduutti sagadan akka danda’an ni kennama. Dallaan dhoqqee hin makamin sun, isa seera Waaqayyoo eeguun hin danda’amu jechuun amanuu ta’e, yeroo “dallaan” addaan ba’iinsa Waldaa fi Mootummaa irraa kaafamutti, jechuunis seera Dilbataa dhihoo dhufutti, ni haqama. Seerri Dilbataa rooba guutee dhangala’u sana, yookaan akkuma Isaayaas ibsutti, adabbii guutee dhangala’u sana dha; lolaan sunis Ameerikaa keessatti seera Dilbataa dhihoo dhufutti ni jalqaba.

Yeroo seerri Dilbataa Ameerikaa keessatti ba’u, diinni sun (Phaaphaasiin) “akka lolaa” (“dha’icha guutummaatti lolaasu” sana) ni dhufa; yeroo sanattis “faajjiin” isa irratti ol in kaafama. Yeroo sanattis “giddiirri hin maxxanfamne” kan Adventiizmiin Laa’odiiqee hojii sobaa “kan guyyaa guyyaan” irratti hundaa’uudhaan ijaarte ni haqama.

Akka hojii isaanii, innis akkasuma deebisa; dheekkamsa diinota isaatti, mindaa diinoota isaatti; odoola bishaaniittis mindaa ni deebisa. Kanaaf isaan maqaa Waaqayyoo gama dhihaa irraa ni sodaatu, ulfina isaas kaabaan aduun baatutti. Yommuu diinni akka lolaa dhufu, Hafuuri Waaqayyoo irratti alaabaa ni kaasa. Furiinis Xiyoonitti ni dhufa, Yaaqoob keessaa warra yakka irraa deebi’aniifis, jechuun Waaqayyoo. Anaaf garuu, kun kakuu koo isaanii wajjin jedhu Waaqayyoo; Hafuurri koo kan si irratti jiru, dubbiileen koos kan ani afaan kee keessa kaa’e, afaan kee keessaa hin fagaatan, yookaan afaan sanyii kee keessaa, yookaan afaan sanyii sanyii kee keessaa, jechuun Waaqayyoo, ammaa jalqabee hamma bara baraatti. Ka’i, ibsi; ifni kee dhufeeraatii, ulfinni Waaqayyooos si irratti ba’eera. Kunoo, dukkanni lafa ni haguuga, dukkanni guddaanis saba; garuu Waaqayyoo si irratti ni ba’a, ulfinni isaas si irratti ni mul’ata. Saboonnis gara ifa keetti ni dhufu, mootonnis gara ifa barii keetiitti. Isaayaas 59:18–60:3.

Yeroo ulfinni Waaqayyoo saba Isaa irra jiruutti saboonni ormaa gara ifaatti dhufu; kunis yeroo diinni akka lolaa seenuutti ta’a. Yeroo diinni sun seenu Waaqayyoo isa irratti mallattoo (baandiraa) ol kaasa. Ulfinni Gooftaa inni saba sana, kan saboonni ormaa deebii itti kennan, irra jiru amala Isaa ti; amalli Isaas cubbuu hin hojjetu. Ergaan nagaa fi nageenya sobaa isa dhiiraa fi dubartoonni cubbuu injifachuu hin danda’an jedhu, ergaa sobaa dha. Ergaan sun ergaa roobaa boodaa sobaa dha; innis yeroo ergaan roobaa boodaa dhugaa, kan Fulbaana 11, 2001tti dhufe, labsamutti labsama. Ergaan sobaan sun seera Waaqayyoo, isa “dallaa” jedhamuun, ilaalchisee ergaa sobaa

dha. Barsiisni sobaan sun kitaaba Questions on Doctrine keessatti bakka bu'a; innis dhaloota afraffaa fi isa dhumaa Adventizimii Laa'odiiqeyaa dhufuu isaa mallatteesse.

Bitoota Fulbaanaa 11, 2001 irratti, fincilooni afran Adventizimii Laa'odiiqeyaa dhaloota isa dhumaa sana cubbuuwwan abbootii isaanii wajjin qoruuf ga'an. Guyyaa sana irratti Waaqayyo akka saba Isaa karaa durii Ermiyaasitti deebi'an qajeelche, kanaanis ergaa hundee ta'e kan akka jawweewwan Miileritti bakka buufame hubatanii fi fudhatanii. Yoo akkas godhan, rooba boodaa ni argatu turan; kan Ermiyaas "boqonnaa" jedhee waame sana. Waamichi karaa duriiitti deebi'uu, qormaata fincila 1863 dhalche irra deebiidhaan dhiyaate ture.

Fulbaanni Fuulbana 11, 2001, isa "guyyaa bahaa fi qilleensa jajjabaa" jedhu irratti, "faaruun iddoo wayinii" kan warri Mul'ata boqonnaa kudha afur, lakkoofsa sadii keessatti, akkasumas boqonnaa kudha shan, lakkoofsa sadii keessatti faaru Musee fi Hoolichaa faarfatan, faarfatamuun isaa barbaachisaa ture. Faaruun sun ergaa Laa'odiiqeyaa ti; innis ummanni duraan filataman yeroo sana darbamaa akka turan beeksisa; sababiin isaas Waaqayyo yeroo sana iddoo wayinii Isaa dhiiraa fi dubartoota ija iddoo wayinii irraa eegamu fidaniif kennuu irratti hojjechaa ture. Ergaan iddoo wayinii sun ergaa Laa'odiiqeyaa dha; innis ergaa fincila 1888 keessatti Joonsii fi Waaginooriin dhiyaate ture.

Fulbaana 11, 2001 irraa eegalee roobni boodaa jalqabe; falmii Habbaquuq boqonnaa lammaffaa keessatti immoo gareen tokko adda baafame, kan ergaa gabateewwan lamaanii dhiheesse; isaan karaa durii Ermiyaasitti deebi'anii "boqonnaa fi haaromsa" sana argachaa turan; innis akka Isaayaas ibsutti, warra mala isaanii "sarara irratti sarara" ta'e irratti dhufa. Falmii keessatti hirmaatan sun ergaa roobaa boodaa sobaa tokko mormuuf ture; inni kunis "dubartoonni Taamuuziif boo'an" jedhamee bakka buufama; ergaan sunis uummata Laa'odiiqeyaa rafaaf jiru ergaa nagaa fi nageenyaatiin jajjabeessa ture.

Ergaan nagaa fi nageenyaa jedhu kun dhiironnii fi dubartoonni cubbuu hojjechuu irraa of qusachuu akka hin dandeenye, kanaafis Waaqayyo cubbuu isaanii "keessa" qofa isaan qajeelchuu akka danda'uu fi akka godhus ni dubbata. Namoonni qoosan sun ergaa isaanii kan nagaa fi nageenyaa, ergaa dhugaa qajeelummaa amantiidhaan argamu kan Joonsii fi Waagoonar dhiheessan ta'uu isaa ni dubbatu; garuu inni dhugaa kana dhiisa: nama Waaqayyo qajeelchu, isa sana immoo ni qulqulleessa; jechuunis Waaqayyo namoota cubbuu isaanii keessa oolchuuf hin duune, cubbuu isaanii irraa oolchuuf du'e.

Fulbaanni 11, 2001tti yeroon cufamuu kuma dhibba afurtamii afurii jalqabame agarsiise; yeroo sana dhumarratti gareen tokko, warra mana amantii keessatti fi biyyattii keessatti jibbisiisotaaf boo'anii iyyanitti fakkeeffamanii, chaappaa Waaqayyoo argata; gareen biraan immoo gara mana qulqullummaa irraa dugda isaanii deebisanii, iddoo hojii xumuraa ergamaa sadaffaatiin raawwatamaa jiru keessatti, aduudhaaf sagadan. Seenaan warra Millerites jedhaman seenaa sochii ergamaa sadaffaatiin ibsa; akkas gochuudhaanis, xumuri isaa ergaa roobaa boodaa irratti, akkasumas muuxannoo inni warra nyaachuu filatan keessatti uumu irratti ta'a.

Barumsa kana barruu itti aanu keessatti ni itti fufna.

“Yaada duraan qabaniif harka kennuu diduun, akkasumas dhugaa kana fudhachuu diduun, mormii guddaa Minneapolis keessatti ergaa Gooftaan obboloota Waggoner fi Jonesiin erge irratti mul’ate keessaa hunda caalaa bu’uura irratti ture. Seexanni mormii sana kakaasuudhaan, humna addaa Hafuura Qulqulluu isa Waaqayyo isaaniif kennuu hawwaa ture ummata keenya irraa hamma guddaadhaan dhoksee ittise. Diinni isaanii bu’a-qabeessummaa isa isaanii ta’uu danda’u, dhugaa sana ergamoonni guyyaa Pentekoostee booddee labsanitti addunyaatti geessuudhaaf argachuu irraa dhowwe. Ifni ulfina isaatiin lafa guutuu ibsuuf jedhu mormameera; hojii obboloota keenyaanis hamma guddaadhaan addunyaa irraa fagaatfamee ture.” Selected Messages, book 1, 235.